

Dato
30. april 2020

J nr.
2019-82878

OTE/ANMKR

Taksationsmyndighedens afgørelse om værditab vedrørende beboelsesejendommen Tornhøj 16, 7970 Redsted M, som følge af opstilling af solcelleanlæg ved Næssundvej

Taksationsmyndigheden har den 30. april 2020 truffet afgørelse om værditab vedrørende ovennævnte beboelsesejendom i henhold til §§ 6-12 i lov om fremme af vedvarende energi (VE-loven), jf. lovbekendtgørelse nr. 125 af 7. februar 2020.

Afgørelsen er truffet af formanden Ole Terkelsen og den sagkyndige ejendomsmægler Frank Elefsen.

Taksationsmyndigheden har vurderet, at der vil være et værditab på 20.000 kr., som I kan kræve erstattet, hvis solcelleanlægget opstilles som planlagt. Taksationsmyndigheden har herved vurderet, at beboelsesejendommen er ca. 545.000 kr. værd, og at værditabet dermed overstiger 1 procent af beboelsesejendommens værdi, jf. VE-lovens § 6, stk. 4.

Baggrunden for Taksationsmyndighedens afgørelse

Den 12. august 2019 samledes Taksationsmyndigheden på Tornhøj 16, 7970 Redsted M.

Til stede ved Taksationsmyndighedens behandling af sagen var formanden og den sagkyndige. Fra sekretariatet for myndigheden mødte Anne Mette Kristensen.

Ejerne var til stede

For opstilleren Solar Park Næssundvej ApS mødte Mikael Espersen Lysdahl.

Til sagens belysning var Taksationsmyndigheden i besiddelse af følgende materiale:

- Lokalplan nr. 58 for Morsø Kommune
- Kommuneplantillæg nr. 14 til Kommuneplan 2013 - 2025
- Afgørelse om VVM af 7. juni 2018
- Ejers anmeldelse af krav om værditabserstatning
- Tingbogsudskrift
- Oplysninger fra Den Offentlige Informationsserver, OIS.dk
- Detaljeret oversigtskort (matrikelkort)
- Besigtigelsesmateriale inklusive visualiseringsbilleder og genskinsberegninger
- E-mails fra European Energy A/S af 28. august 2019 vedrørende ejers partsindlæg under besigtigelsen samt generelle spørgsmål fra Taksationsmyndigheden

Sekretariat for Taksationsmyndigheden

Niels Bohrs Vej 8D
6700 Esbjerg

T: +45 78729130
E: post@tksm.dk

- Skrivelse fra Teknologisk Institut af 26. august 2019 med titlen "Tillæg til rapport om refleksion fra solcelleanlæg" (bilag til e-mail af 28. august 2019)
- Memoer fra European Energy A/S af 23. august (bilag til e-mail af 28. august) og 10. oktober 2019 begge med titlen "Beregning af genskin fra solcelleanlæg på Næssundvej"
- Rapport af 27. marts 2020 udarbejdet af FORCE Technology med titlen "Støj-kortlægning for 3 MW transformere ved solcelleanlæg på Morsø"

Der blev foretaget en besigtigelse af de dele af beboelsesejendommen, som har betydning for fastsættelsen af værditabet, og i tilknytning hertil fik parterne mulighed for at fremføre deres synspunkter.

Ejerne har i den indsendte anmeldelse som begrundelse for, at beboelsesejendommen vil tabe værdi ved opstilling af solcelleanlægget, henvist til følgende forhold: Genspejling. Mindre herlighedsværdi. Følgegener. Støj (larm). Mindre dyreliv. Udseende (naturen). Ejerne har anført, at de ikke er flyttet på landet for at bo i en industri.

Ejerne har under besigtigelsen anført, at de undrer sig over, at naboejendommen ifølge beregningerne vil få mere genskin end deres ejendom. Ejerne har gjort gældende, at der vil komme mere genskin, end beregningerne i besigtigelsesmaterialet viser. Ejerne har anført, at brændeskuret ud mod marken vil blive fjernet, når det er blevet tømt for brænde. Der vil ifølge ejerne komme genskin imellem de to udhusbygninger. Ejerne har anført, at der vil være større udsyn gennem bevoksningen om vinteren.

Opstiller har i relation til det af ejerne under besigtigelsen anførte om genskinsberegningerne ved e-mail af 28. august 2019 henvist til et memo af 23. august 2019 samt et dokument dateret den 26. august 2019, der begge angår refleksion fra solcelleanlægget. Der er heri ikke foretaget rettelser til genskinsberegningerne vedrørende Tornhøj 16. Af det sidstnævnte dokument, der er udarbejdet af Teknologisk Institut, fremgår:

"Efter at have set fremsendt materiale til lodsejere, samt erfaret fra European Energy at der hele vejen rundt om anlægget vil blive etableret et mindst 3 m højt lystæt og stedsegrønt hegn, finder Teknologisk Institut det vigtigt at fremkomme med følgende bemærkninger til den gennemførte analyse af genskin vi har udført på anlægget:

- a. De beregninger som ligger til grund for tabellerne over varighed af genskin er "worst-case" scenarier hvor der ikke er taget hensyn til hække eller andre forhindringer, hvilket er også nævnt i rapporten til European Energy.
- b. De fremsendte programudskrifter til de enkelte lodsejere er udklip fra den samlede analyse og er derfor ikke retvisende for hele anlægget. (De viser kun rå data for den vestlige del)
- c. Da normal øjenhøjde er betydeligt lavere end 3 m, vil en tæt beplantning umiddelbart afskærme alle beregnede observationspunkter fra at kunne se direkte mod anlægget. De anvendte panoramafotos har en kamerahøjde på 1,7 m. På sin vis gør dette forhold beregningen irrelevant da al udsyn til anlægget, og dermed genskin, er blokeret.
- d. Bedømt ud fra panoramafotos ligger de lavtliggende og teoretisk mest berørte ejendomme (se figur med punkt 4 og 5) desuden meget beskyttet af bygninger og træer og vil ikke kunne se solcelleanlægget fra observationspunktet."

Opstiller har desuden i et memo af 10. oktober 2019 om beregning af genskin fra solcelleanlægget anført:

”Selvom det i præciseringen af 23. august bliver fremført, at opførelsen af et beplantningsbælte omkring solcelleparken vil eliminere genskinsgener for alle naboer, bliver der i dette memo ikke gjort rede for de faktiske forskelle i terræn på de mulig genskinsproblemer.

European Energy har efterfølgende sammenholdt det billedmateriale der er genereret ifm. visualiseringerne, m.h.p. at identificere de forhold hvor beplantningsbæltet ikke fuldstændigt afskærmer udsyn til solcelleanlægget og hvor det derfor ikke kan forlods udelukkes at genskinsproblemer kan forekomme.

Den fotodokumentation der er udarbejdet ifm. visualiseringerne er gennemgået, og der er således i et enkelt tilfælde identificeret et fortsat indkig fra naboadressen ind mod solcelleanlægget.”

Den ejendom, fra hvilken man ifølge memoet – på trods af beplantningsbælte – vil kunne se solcelleanlægget og vil blive udsat for gener fra genskin, er ikke Tornhøj 16.

Om beplantningsbæltet omkring solcelleanlægget har opstiller har ved en e-mail af 28. august 2020 på Taksationsmyndighedens forespørgsel oplyst, at det er anlægsejer, der har vedligeholdelsespligten af beplantningen (læbælterne). Opstiller har oplyst, at det som udgangspunkt tager 3-4 år, før beplantningsbæltet er tilvokset. Enkelte steder kan det tage op til 5 år afhængig af vind og vejr. Opstiller har oplyst, at anlægget om vinteren vil være mere synligt, da meget af beplantningen taber løvet. Dog mindskes synligheden af det 10 meter brede bælte med flere rækker af beplantning, hvorfor der også om vinteren opnås en sløring af anlægget.

Opstiller har endelig fremsendt en rapport dateret den 27. marts 2020 udarbejdet af FORCE Technology, som kortlægger støjen fra solcelleanlægget. Det fremgår af rapporten, at målingerne og beregninger er foretaget i henhold til Miljøstyrelsens vejledning nr. 6/1984 og nr. 5/1993 om eksternt støj fra virksomheder. Det anføres bl.a. i rapporten, at solcelleparkens signifikante støjklender er de 9 transformerstationer, der vil blive fordelt rundt på området. Transformerstationerne har hver to blæserenheder, som tændes, når transformerstationen bliver varm. Dette vil følge produktionen og omgivelsestemperaturen. Der er ikke mulighed for at begrænse blæserenhedernes drift til kun at operere i dagperioden, hvorfor beregningen i rapporten bygger på en antagelse om, at alle blæsere er tændt altid. Det bemærkes i rapporten, at de typisk kun vil være tændt midt på dagen, når produktionen er stor, men at beregningen baseres på, at transformerstationerne opererer alle ugens syv dage, hele året og 24 timer i døgnet.

Der fremgår af rapporten, at FORCE Technology har foretaget måling på en transformerstation, og at lydeffekten fra denne er brugt for alle ni transformerstationer i beregningen. Transformerstationen, der blev udvalgt til måling, var den af de på daværende tidspunkt opstillede transformerstationer med størst last. Målingen blev foretaget midt på dagen den 7. marts 2020. For at efterligne den værste tænkelige situation (varm sommerdag), blev blæsere til køling af anlægget manuelt aktiveret og holdt tændt under hele målingen. Støjen fra blæsere viste sig at være omtrent 20 dB kraftigere end støjen fra selve transformeren. Der blev ikke foretaget en egentlig

baggrundsstøjsmåling. Der fandtes i området en skydebane, en grusgrav og en række vindmøller, men disse støjklider var ifølge rapporten i så stor afstand, at de ikke påvirkede målingen. Vinden på måledagen var under 5 m/s, og der var varierende skydække.

Modtagerpunkterne blev valgt som matrikelskel for ejendomme med begrænset udstrækning. For store matrikler blev beregningspunktet fastsat til 15 meter fra beboelsen. Støjtallene vedrørende Tornhøj 16 fremgår under Taksationsmyndighedens vurdering.

Taksationsmyndighedens afgørelse

Lovgrundlaget

Efter VE-lovens § 6, stk. 1 og 4, skal den, der ved opstilling af solcelleanlæg forårsager et værditab på en beboelsesejendom, betale herfor, medmindre værditabet udgør 1 procent eller derunder af beboelsesejendommens værdi. Hvis ejeren af beboelsesejendommen har medvirket til tabet, kan beløbet nedsættes eller bortfalde.

Det fremgår af VE-lovens § 6, stk. 2, at en beboelsesejendom skal forstås som fast ejendom, der lovligt kan anvendes til permanent eller midlertidig beboelse, herunder udendørsarealer, der anvendes som en naturlig del af beboelsen.

Taksationsmyndigheden træffer på baggrund af en individuel vurdering afgørelse om værditabets størrelse, jf. § 7, stk. 1.

Taksationsmyndigheden skal foretage et konkret, individuelt skøn baseret på de lokale forhold. Taksationsmyndigheden tager bl.a. hensyn til områdets karakter (herunder om der i området i forvejen er opstillet solcelleanlæg, vindmøller eller findes andre tekniske anlæg), ejendomspriserne i området, solcelleanlæggets afstand fra boligbebyggelsen på ejendommen samt de forventede genevirkninger ved solcelleanlægget.

Taksationsmyndigheden har lagt til grund, at annonceringen af det offentlige møde samt afholdelsen af mødet er foregået i overensstemmelse med gældende lovkrav.

Området

Det berørte område, som udgør ca. 50 ha, ligger omkring 400 meter syd for Sønder Herreds Plantage med Redsted og Vils som de nærmeste byer. Området afgrænses mod nord af Næssundvej. Mod vest afgrænses det af Malhøj, og mod syd og øst afgrænses det af matrikelskel i markparcellerne. Landskabet i og omkring området består primært af opdyrkede landsbrugsarealer. Langs en del af den østlige afgrænsning af området ligger et mindre areal med bevoksning og mindre søer og vådområder. En del af dette område er beskyttet natur.

I den nordøstlige del af området foregår der råstofgravning, som skal afsluttes, inden solcellerne kan stilles op. Der ligger tillige råstofindvindingsområder i den vestlige del af Sønder Herreds Plantage og syd for plantagen. I den vestlige del af Sønder Herreds Plantage og vest for plantagen er opstillet seks vindmøller med en totalhøjde på 150 meter, som tydeligt ses fra dele af det berørte område. Der ses også på længere afstand vindmøller mod syd. Der er højspændingsledninger i området.

Det omkringliggende landskab fremstår således som et landbrugslandskab, der har et vist præg af tekniske anlæg på grund af højspændingsledninger og vindmøller samt råstofgraveområder. Landskabets præg af tekniske anlæg øges med solcelleparken.

Projektet

Det fremgår af plangrundlaget, at solcelleanlægget bygges på et ca. 50 ha stort areal beliggende på matriklerne 6e, 7f, 8f og 9h, Sindbjerg By, Redsted i Morsø Kommune.

Ifølge oplysningerne fra opstiller anvendes til anlægget 375 Watt faste paneler fra producenten Risen. Panelerne placeres i sydvendte rækker med 25 grader fast hældning fra vandret. Deres maksimale højde er på 2,5 meter over terræn. Der opstilles 80184 moduler med en rækkeafstand mellem panelerne på ca. 4 meter.

Glastypen på modulerne er tempereret AR glas, som er antirefleksbehandlet samt overfladebehandlet mod støv. Lysreflektansværdien for solcellepanelerne er på maksimalt 7 %.

Der opføres 9 transformerkiosker med en maksimal højde på 3 meter over færdigreguleret terræn. Der installeres 257 inverttere, som er placeret under solcellemodulerne.

Det fremgår af lokalplanen, at der omkring anlægget skal etableres et 10 meter bredt beplantningsbælte. Beplantningsbæltets endelige højde skal være på minimum 3 meter. I beplantningen skal anvendes stedtypiske træer og buske.

Der etableres ny beplantning i det omfang, at den eksisterende beplantning ikke lever op til kravene i lokalplanen. Ifølge oplysningerne fra opstiller vil det som udgangspunkt tage 3-4 år, før det øvrige beplantningsbælte er tilvokset, men det kan enkelte steder tage op til 5 år. Opstiller har vedligeholdelsespligt med hensyn til hele beplantningsbæltet.

Beboelsesejendommen

Beboelsesejendommen er opført i 1930 og restaureret / ombygget 1979. Beboelsesejendommen er en fritliggende rødstens vinkelbygget bolig med eternittag. Boligarealet er på 140 m², hvoraf 25 m² ifølge BBR-meddelelsen er på første sal. Taksationsmyndigheden bemærker, at ejer har udnyttet det samlede tagetageareal på 69 m².

Boligen indeholder vinkelstue i åben forbindelse med køkken, hvorfra der er udgang til udestue mod sydøst. Der er soveværelse, nyere badeværelse med bruseniche og entre / bryggers med trappe til første sal. På første sal, der ikke i sin helhed er registreret som beboelse, er der reposrum og to værelser. Opvarmning af boligen sker ved fastbrændselsfyr, som står i udhuset. Der er termovinduer i trærammer og nogle vinduer af ældre dato.

Boligens vedligeholdelsestilstand skønnes at være under middel. Der mangler montering af gerigter nogle steder. Nogle vinduer trænger til udskiftning. Der er forskellige tagrygningsmaterialer. Der er enkelte revner i murværket.

Grundarealet er på 6.113 m², heraf 196 m² vej. Der er lukket have med græsplæne. Der er grusbelagt gårdsplads med udhusbygninger mod nord og vest. Der trænger til oprydning på grunden og i haven.

Der er vandforsyning fra byens vandværk. Boligens kloakafledning sker via septiktank til sivedræn i godkendt anlæg.

Taksationsmyndighedens vurdering af beboelsesejendommen omfatter alene bebyggelse, der lovligt kan anvendes til permanent eller midlertidig beboelse, samt udendørsarealer, der anvendes som en naturlig del af beboelsen.

Det fremgår af forarbejderne til VE-loven, at vurderingen af værditabet på ejendommen skal foretages på baggrund af ejendommen, som den forefindes på tidspunktet for afholdelse af det offentlige møde om opstilling af solcelleanlægget. Taksationsmyndigheden skal derfor ved vurderingen af værditabet tage hensyn til, om eksempelvis eksisterende foranliggende bygninger, herunder udhusbygninger og brændeskur, dækker for udsynet til solcelleanlægget. Det har ikke betydning for Taksationsmyndighedens vurdering, at brændeskuret ud mod marken ifølge ejerne vil blive fjernet.

Taksationsmyndighedens vurdering

Taksationsmyndigheden har vurderet, at den planlagte opstilling af solcelleanlægget vil medføre et værditab på beboelsesejendommen på 20.000 kr.

Taksationsmyndigheden har ved denne vurdering lagt vægt på, at det nærmeste solcellepanel vil blive placeret ca. 71 og 80 meter fra de to fotostandpunkter i visualiseringsmaterialet ved beboelsesejendommen. Afstanden til det fjerneste solcellepanel vil være ca. 797 og 805 meter. Solcelleanlægget vil blive placeret nordvest for ejendommen.

Det er Taksationsmyndighedens vurdering ud fra visualiseringsmaterialet og besigtigelsen, at udsynet til solcelleanlægget fra beboelsesejendommen i vid udstrækning vil være afskærmet af udhusbygningerne og beplantning. Det kan ikke udelukkes, at der vil være et meget begrænset udsyn til solcelleanlægget fra gårdsplads og have samt fra boligens køkken og bryggers imellem udhusbygningerne igennem det åbne brændeskur og beplantning. Der vil være et friere udsyn fra et værelse på første sal ud af et skråvindue.

Det bemærkes, at Taksationsmyndigheden ikke har tillagt det betydning, at der måtte være større udsyn til solcelleanlægget på den anden side af udhusbygningerne ved skel. Taksationsmyndigheden har heller ikke tillagt udsynet fra den under besigtigelsen foreviste baghave, der bl.a. blev brugt til opbevaring af skrammel, betydning ved værditabsvurderingen. De nævnte arealer kan efter Taksationsmyndighedens opfattelse ikke henregnes til udendørsarealer, der anvendes som en naturlig del af beboelsen.

Ved tilkørslen til ejendommen vil solcelleanlægget være dominerende.

Det er Taksationsmyndighedens vurdering, at den visuelle påvirkning vil få en betydning for værdien af beboelsesejendommen.

Det lægges til grund for afgørelsen, at den samlede beregnede støj på beboelsesejendommen fra solcelleanlægget vil være på op til 29,3 dB (A). Taksationsmyndigheden har noteret, at der i støjkortlægningsrapporten er angivet en usikkerhed på 2,3 dB.

Efter beregningerne ville det årlige genskin på ejendommen uden foranliggende bygninger og bevoksning kunne udgøre ca. 343 timer. Genskinnet vil kunne forekomme i perioden fra primo marts til primo oktober i tidsrummet ca. kl.16:00 til ca. kl. 19:00. Det er Taksationsmyndighedens vurdering, at der som følge af bygninger og beplantning alene i et mere begrænset omfang vil kunne forekomme genskinspåvirkning, jf. det ovenfor anførte om udsynet til solcelleanlægget fra boligen og udendørsarealerne.

Taksationsmyndigheden har vurderet, at de beskrevne gener samlet set vil medføre et værditab som anført.

Taksationsmyndigheden har endvidere vurderet, at beboelsesejendommen er ca. 545.000 kr. værd.

Taksationsmyndigheden har ved vurderingen af beboelsesejendommen lagt vægt på de forhold, der fremgår af beskrivelsen af boligen og området ovenfor, samt øvrige oplysninger i BBR om ejendommen. Taksationsmyndigheden har taget hensyn til beboelsesejendommens beliggenhed og karakter, boligens generelle stand samt en vurdering af omsætningshastigheden på ejendomme af denne karakter ud fra markedsfaktorerne på tidspunktet for orienteringsmødet (vurderingstidspunktet).

Vurderingen af beboelsesejendommen indgår også i vurderingen af, hvor stort værditabet er.

Da værditabet overstiger 1 procent, jf. VE-lovens § 6, stk. 4, har anmelder af krav om erstatning for værditab ret til at få værditabet erstattet, hvis det planlagte solcelleanlæg opstilles. Det fremgår af § 6, stk. 6, at erstatningen forfalder til betaling ved montering af det første solcellepanel i projektet.

Vejledning om mulighederne for genoptagelse af Taksationsmyndighedens afgørelse

Hvis det efter opstillingen af solcelleanlægget viser sig, at de visualiseringer og beregninger, som opstiller har fremlagt, ikke er retvisende, og der er tale om væsentlige afvigelser, kan der anmodes om genoptagelse af sagen hos Taksationsmyndigheden. Det bør ske snarest efter konstateringen af de forhold, der kan føre til genoptagelse. Taksationsmyndigheden vil herefter vurdere, om sagen skal genoptages. Det samme gælder, hvis der er begået væsentlige formelle fejl, eller at Taksationsmyndigheden har lagt vægt på urigtige forudsætninger af væsentlig betydning for sagens afgørelse. En anmodning om genoptagelse medfører ikke i sig selv, at fristen for at lægge sag an udsættes.

Hvis solcelleanlægget ikke opstilles inden for 3 år efter afholdelse af det offentlige orienteringsmøde, kan beboelsesejendommens ejer eller opstilleren anmode Taksationsmyndigheden om at foretage en ny vurdering af værditabets størrelse på baggrund af forholdene på opstillingstidspunktet, jf. VE-lovens § 10, stk. 3.

Vejledning om mulighederne for efterprøvelse af Taksationsmyndighedens afgørelse ved domstolene

Taksationsmyndighedens afgørelse kan ikke påklages, jf. VE-lovens § 12, stk. 1. Det er dog muligt at anlægge sag mod opstilleren f.eks. om Taksationsmyndighedens vurdering af værditabet og værdien af beboelsesejendommen, jf. VE-lovens § 12, stk. 2. Tilsvarende kan opstilleren anlægge sag mod anmelder af krav om erstatning for værditab. Der gælder som udgangspunkt ikke en frist for at anlægge sag, men hvis opstilleren betaler for værditab i overensstemmelse med denne afgørelse, skal sag anlægges inden 3 måneder fra betalingstidspunktet.

Søgsmål, som vedrører Taksationsmyndighedens iagttagelse af regler for selve behandlingen af sagen (sagsbehandlingsfejl), anlægges ved domstolene mod Taksationsmyndigheden. Sagen mod Taksationsmyndigheden skal anlægges inden 3 måneder regnet fra den dag, hvor Taksationsmyndigheden har truffet afgørelsen. Som anført ovenfor, kan der også i den situation anmodes om genoptagelse af sagen hos Taksationsmyndigheden, men det medfører ikke i sig selv, at fristen for at anlægge sag udsættes.

Kopi af denne afgørelse er sendt til opstilleren af solcelleanlægget. Afgørelsen vil blive anonymiseret og offentliggjort på www.taksationsmyndigheden.dk.

Med venlig hilsen

Ole Terkelsen
Formand for Taksationsmyndigheden